

Česká republika

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola, Prachovice, okres Chrudim

Chrudimská 57, 538 04 Prachovice

Identifikátor školy: 600 090 558

Termín konání orientační inspekce: 11. – 16. duben 2003

Čj.:	101 027/03-5172
Signatura:	ojlcw104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola, Prachovice, okres Chrudim (dále jen ZŠ) je úplná škola s 5 třídami prvního stupně a s 5 třídami druhého stupně. Každý ročník je zastoupen jednou třídou, pouze 9. ročník tvoří dvě paralelní třídy. V letošním školním roce navštěvují školu celkem 184 žáci. Průměr žáků na jednu třídu je 18,4.

Z hlediska právní formy je škola právním subjektem - příspěvkovou organizací. Součástí školy je jedno oddělení školní družiny a školní jídelna. Zřizovatelem ZŠ je Obec Prachovice, Chrudimská 50, 538 04 Prachovice.

Vyučování probíhá ve všech ročnících podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních a materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací činnosti ve sledovaných předmětech vzhledem ke schváleným učebním dokumentům,
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve skupině předmětů (1. stupeň – český jazyk a vlastivěda, 2. stupeň - český jazyk, dějepis a občanská výchova) vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu,
- personálních a materiálně-technických podmínek školního stravování.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Plynulý provoz školy zajišťuje 21 pracovníků (14 pedagogických a 7 nepedagogických). Školní jídelnu, která je součástí školy, řídí vedoucí, která je přímo podřízena řediteli školy.

Sledované předměty na 1. stupni vyučuje 5 pedagogů. Všichni splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti pro výuku. Oba vyučující českého jazyka na 2. stupni (v době inspekce byla jedna vyučující z důvodu nemoci nepřítomna) splňují podmínky odborné i pedagogické způsobilosti pro daný předmět. Ostatní sledované předměty vyučují učitelé s pedagogickou způsobilostí.

Ředitel pracuje ve funkci od roku 1989. Veškerá povinná dokumentace školy je vedena v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Vzhledem k tomu, že škola změnila od 1. ledna 2003 právní formu a stala se samostatným právním subjektem, je některá dokumentace, týkající se této změny, ve stádiu utváření.

Ředitel má zpracované pracovní náplně a povinnosti všech pedagogických i nepedagogických pracovníků školy. Drobné rezervy byly shledány v kontrolní činnosti ředitele školy. Není vytvořen systém kontroly pro všechny oblasti školy. Práci vyučujících má přesto zmapovanou a výsledky jejich práce také. Není doložitelná pravidelná hospitační činnost, která by umožňovala objektivní zpětnou vazbu a možnost vytváření a zkvalitňování sebereflexe, osobních i profesionálních schopností vyučujících.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků zařízení je úměrné přidělu finančních prostředků. Součástí je i samostudium zaměřené na nové formy a metody výchovně-vzdělávací práce. Přístup všech vyučujících k informacím je zajištěn na pravidelných pedagogických radách, v případě potřeby na mimořádných poradách. Důležité a potřebné informace jsou předávány

díky malému kolektivu ústně při každodenním kontaktu a aktuálně vyvěšeny na nástěnce. Výroční zprávy o činnosti školy obsahují všechny předepsané náležitosti.

Jediným poradním orgánem vedení školy je ustanovena pedagogická rada. Termíny konání jsou zahrnuty v Organizačním zabezpečení školního roku 2002/2003, zápisy z jednání jsou řádně vedeny. Provozní porady jsou svolávány podle potřeby. Nejvíce efektivní se jeví denní kontakt a okamžité projednávání potřebných problémů.

Důvěrné údaje a ochrana dat zaměstnanců i žáků je dostatečně zajištěna před zneužitím. Informace jsou rodičům předávány pravidelně.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Třípodlažní školní budova v současné době odpovídá počtu žáků. K budově přiléhá tělocvična a školní jídelna. Vzhledem k tomu, že před školou je malý udržovaný park a dostatek dalších prostor v okolí školy (zahrada, školní hřiště), tráví žáci velkou přestávku v případě příznivého počasí venku.

Výuka na 1. stupni probíhá v kmenových učebnách, které jsou vyzdobeny pracemi žáků a vybaveny množstvím pomůcek a názorného materiálu, který vyučující používají ve výuce. Český jazyk a dějepis je vyučován v kmenových třídách. Jsou prostorné, dobře osvětlené a větrané. Jejich úprava a estetická úroveň je velmi dobrá. Každá je svým vybavením zpravidla zaměřena na určitý předmět nebo skupinu předmětů a na výuku tohoto předmětu se do učebny stěhují i ostatní ročníky. Všichni žáci mají k dispozici schválené učebnice. Žákovský nábytek ve třídách je postupně nahrazován novým.

Kabinety jsou vybaveny názorným materiálem a informativní literaturou, umožňující realizovat výchovně vzdělávací proces. Zázemí českého jazyka tvoří také školní knihovna, která je umístěna v rozšířené části chodby. Žáci tak mají možnost každodenního přístupu k literatuře. Uspořádání knih je systémové, umožňuje žáků dobrý přehled a orientaci.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy jsou velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VE SKUPINĚ PŘEDMĚTŮ

Realizace vzdělávacích programů

Výuka i týdenní hodinová dotace výše jmenovaných předmětů jsou v souladu se zvoleným vzdělávacím programem. Učební osnovy jsou plněny.

Vedená povinná dokumentace průkazně zachycuje průběh vzdělávání, je systematická, její členění je přehledné.

Způsob kontroly plnění učebních plánů a osnov má drobné rezervy, především v oblasti hospitační činnosti.

1. stupeň

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a vlastivěda

Organizace většiny hodin byla promyšlená a z jejich průběhu vyplývalo, že na ně byli vyučující dobře připraveni. Téměř ve všech hodinách dávali jasné a srozumitelné pokyny. Tempo a metody výuky respektovaly aktuální stav a specifické podmínky v jednotlivých třídách. Výukové cíle byly přiměřené věku, dovednostem a schopnostem žáků. Ve většině hodin převládala tvůrčí atmosféra, žáci pracovali s chutí, navazovali na své zkušenosti a vyvozovali nové učivo. Uplatněním pestrých a rozmanitých metod práce podporovali vyučující jejich spontánní zájem o výuku. Hra, aplikace učiva na konkrétní zážitky žáků, poznatky z praktického života, problémové otázky, střídání frontální a skupinové práce zvyšovaly efektivitu výuky. V některých frontálně vedených hodinách, kdy převažovala dominantní role vyučujícího jako organizátora výuky, byla komunikace a kooperace mezi žáky minimální. Nebyl tak vytvořen prostor pro vzájemné pokládání otázek a společné řešení problémů. Vzhledem ke stále frontální práci nebyla v těchto hodinách dodržována psychohygienu vyučovacího procesu.

Tam, kde vyučující používali pestré a smysluplné metody a formy práce, pravidelně zařazovali do hodin relaxační techniky, přiměřeně střídali méně náročné vyučovací činnosti s frontální výukou a skupinovou prací, se dařilo rozvíjet komunikační a sociální dovednosti žáků. Ti pracovali s chutí a se zájmem. Vyučující většinou zohledňovali rozdílné pracovní tempo žáků a věnovali jim dle potřeby individuální péči. Způsob práce v takto vedených hodinách pozitivně ovlivňoval psychohygienu vyučování.

Hodiny obsahovaly úvodní seznámení s výukovými cíli, závěrečné shrnutí výuky a zhodnocení úspěšnosti a snahy žáků. Ve vynikajících hodinách vyučující vhodně žáky v úvodu hodin i v jejich průběhu motivovali a žáci tak byli aktivní a pozorní celou hodinu. Pro rychlejší měli připravené doplňující úkoly. Slovní, převážně kladné hodnocení posilovalo jejich sebeúctu. Vycházelo převážně od vyučujících. V hodinách nebylo zařazeno sebehodnocení žáků, popřípadě hodnocení učitele či vyučovacích hodin jednotlivými žáky.

Výrazným kladem byla přirozená autorita většiny vyučujících, jejich vstřícnost, laskavost a snaha o partnerské jednání, což dětem umožňuje pracovat v atmosféře klidu, důvěry a vzájemného respektu.

Průběh a výsledky vzdělávání ve výše jmenovaných předmětech jsou velmi dobré.

2. stupeň

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk

Členění českého jazyka na jednotlivé části (literární výchova, jazyková a slohová výuka) je v souladu s požadavky zvoleného vzdělávacího programu.

Na sledované hodiny byl vyučující velmi dobře připraven. Dlouhodobé plánování je rovněž funkční. Učitelé mají zpracovány časově-tematické plány.

Ve sledovaných hodinách byli žáci vhodně motivováni, a to jak ve vstupní části hodiny, tak v průběhu vyučovacích jednotek. Hodnocení žáků v průběhu hodin bylo převážně kladné, verbální.

Učitel navazoval na již dříve získané poznatky a využíval zejména osobních zkušeností žáků. Zpravidla také ověřoval pochopení probírané látky.

Struktura sledovaných hodin odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a přiměřené jejich věku. Respektovány byly i věkové zvláštnosti

a specifické podmínky ve třídách. Individuální práce s žáky s poruchami učení a chování, případně zohledňování těchto žáků, bylo rovněž v hodinách patrné. Ve většině sledovaných hodin dominovaly činnostní formy práce. Učitel využíval učebnic a čítanek, dále také řady pracovních listů a doplňující literatury. Pestrým a zajímavým doplněním byl zpěv probíraného textu v hodině literární výchovy, který doprovodil vyučující kvalitním doprovodem na kytaru. Učivo bylo žákům prezentováno věcně správně. V některých sledovaných hodinách chyběla závěrečná shrnující a hodnotící část hodiny. Pozitivní bylo časté využití didaktické techniky (magnetofon).

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk jsou velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání v bloku společenskovědních předmětů (dějepis, občanská výchova)

Občanská výchova je ve škole vyučována jako samostatný předmět všech ročníků po jedné hodině týdně, dějepisu jsou věnovány ve všech ročnících dvě hodiny týdně. Časová dotace je ve všech předmětech tohoto bloku dodržena. Na hodiny byli učitelé zpravidla velmi dobře připraveni. Dlouhodobé plánování je rovněž funkční. Jsou zpracovány časově-tematické plány.

Žáci byli ve sledovaných hodinách většinou motivováni pouze ve vstupní části hodiny, v průběhu jednotlivých vyučovacích jednotek motivace příliš využívána nebyla. Ověřování znalostí předcházejícího učiva bylo prováděno zpravidla frontálně při verbálním opakování v úvodu hodiny. V několika hodinách dějepisu bylo pro opakování využito i různých didaktických her (např. zkoušení formou motivů z televizní soutěže Milionář). V části hodin občanské výchovy bylo využito tzv. *aktualit* (zprávy o politických událostech), které ale nepřednášeli žáci, nýbrž vyučující.

Struktura sledovaných vyučovacích jednotek zpravidla odpovídala věku žáků i výukovým cílům. Organizační pokyny byly jasné, srozumitelné a přiměřené jejich věku. Ve většině hodin výrazně převažovala frontální práce. Pouze v části bylo využito kooperativních forem práce a spolupráce žáků při řešení problémů. V hodinách občanské výchovy nebyli žáci vedeni k efektivní diskusi, naopak se jednalo o pasivní předávání poznatků bez výraznějšího podílu žáků. Efektivitu využití vyučovacího času limitovaly použité metody a formy práce. Učivo bylo žákům prezentováno věcně správně. Ve většině sledovaných hodin chyběla závěrečná shrnující a hodnotící část hodiny.

Výuka předmětů tohoto bloku probíhala v kmenových třídách (viz český jazyk). Ve sledovaných hodinách bylo pouze v několika hodinách dějepisu zaznamenáno využití didaktické techniky (magnetofon, video). Z dalších pomůcek a materiálů byly využívány zejména pracovní listy, historické mapy, atlasy pro dějepis, doplňující literatura a různé kopírované materiály pro samostatnou a skupinovou práci v části hodin dějepisu.

Průběh a výsledky vzdělávání v bloku společenskovědních předmětů jsou průměrné.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou

V současné době jsou nejčastějším nástrojem pro zjišťování výsledků vzdělávání písemné opakovací prověrky žáků jednotlivých ročníků. Dále jsou to práce zadávané v průběhu celého školního roku. Ty jsou zaměřeny na ověření znalostí určitých tematických celků nebo daného časového období (např. čtvrtletí). Zejména výsledky prací žáků v 5., 8. a 9. ročníku jsou analyzovány. Využívají se nejen v práci předmětových komisí, ale i jako zpětná vazba pro vyučující a pro vedení školy.

Na základě hodnocení kvality vzdělávání ve sledovaných hodinách, studia pedagogické dokumentace a rozhovorů s vyučujícími je průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech vzhledem k výrazným převahám pozitiv velmi dobrý.

SOUČÁSTI ŠKOLY

Školní jídelna

Základní škola sdružuje školní jídelnu (dále jen ŠJ) s kapacitou 190 jídel. Základním účelem ŠJ je zabezpečování školního stravování žáků a zaměstnanců školy. Cizí strávníci se zde nestravují. Dle výkazu V 17 – 01, o společném stravování dětí a mládeže, podle stavu k 15. říjnu 2002 bylo ke stravování zapsáno 131 žáků a 23 zaměstnanců školy. Z celkového počtu žáků základní školy využívá školní stravování 70 %.

Jídelnu řídí vedoucí, která je přímo podřízena řediteli školy. Zodpovídá za plynulý chod ŠJ, dodržování výživových, finančních, spotřebních norem a technologických postupů při přípravě pokrmů. Organizuje práci podřízených pracovníků a rozvrhuje jejich pracovní dobu tak, aby vyhovovala provozu jídelny. ŠJ má vypracovaný provozní řád školní jídelny, ve kterém jsou uvedena základní pravidla a informace. Stravu pro žáky i dospělé strávnicky připravují dvě kuchařky.

Jídelna je umístěna v budově základní školy. Je to menší místnost s dostatečným denním osvětlením a příjemným interiérem. Prostory určené ke stolování jsou vzhledem k počtu stravovaných dostačující. V době kontroly byla řádně uklizena a vyvětrána. Žáci přicházeli na oběd po skupinách, při jídle se chovali slušně. Použité stolní nádobí odnášeli k podávacímu oknu umyvárny stolního nádobí, takže nedocházelo ke křížení čistého a nečistého provozu. Bezpečnost žáků zajišťoval pedagogický dozor dle vyvěšeného rozpisu. Rozvrh vyučování umožňuje dostatek času na konzumaci stravy. Zbytky byly minimální.

Sestavou jídelních lístků se zabývá vedoucí školní jídelny s kuchařkou. Jsou vyhotoveny vždy na týden dopředu a vyvěšeny v jídelně. Jídelní lístky jsou pestré z hlediska používaných potravin, kuchyňské úpravy, chuti, barvy a konzistence. Jednotlivá jídla se během měsíce neopakují. Ke každému hlavnímu jídlu je podáván vhodný nápoj.

Kuchyně je zařízena starším základním technologickým vybavením a pracovními plochami viditelně označenými a správně používanými.

Při kontrole bylo viditelné, že kuchařky pečlivě udržují čistotu pracovního prostředí, veškerého inventáře i svého pracovního oděvu.

Školní jídelna je funkční a slouží svému účelu.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Soulad rozhodnutí o zařazení do sítě škol se zřizovací listinou

Vzhledem k tomu, že od 1. ledna 2003 došlo ke změně právní formy školy a ZŠ dosud neobdržela nové Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol a předškolních zařízení (dále jen Rozhodnutí), není stávající Rozhodnutí čj. 10 570/02-21 ze dne 9. ledna 2002 v souladu se Zřizovací listinou Základní školy, Základní školy, Prachovice, okres Chrudim čj. 1/02 ze dne 26. září 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí o zařazení školy do sítě škol čj. 10 570/02-21 ze dne 9. ledna 2002
2. Zřizovací listina Základní školy, Prachovice, okres Chrudim čj. 1/02 ze dne 26. září 2002
3. Organizační zabezpečení školního roku 2002/2003
4. Řád školy na školní rok 2002/2003 vydaný dne 1. září 2002
5. Režim školy na školní rok 2002/2003 vydaný dne 1. září 2002
6. Výroční zprávy o činnosti školy za školní rok 2000/2001 a 2001/2002
7. Koncepční záměry Základní školy, Prachovice, okres Chrudim
8. Třídní knihy za školní rok 2002/2003
9. Třídní výkazy na školní rok 2002/2003
10. Kniha zápisů z pedagogických rad s posledním zápisem ze dne 23. ledna 2003
11. Zápisy z kontrolní a hospitační činnosti za období 2001/2002
12. Tematické plány učiva sledovaných předmětů
13. Rozvrhy hodin na školní rok 2002/2003
14. Výběr žákovských knížek a prací žáků Výkaz V 17 – 01, o společném stravování dětí mládeže, podle stavu k 15. říjnu 2002
15. Provozní řád školní jídelny s platností od 1. září 1999
16. Jídelní lístky za období leden až březen 2003
17. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 16. září 2001

ZÁVĚR

Personální obsazení je stabilní, absence odborné způsobilosti v některých předmětech je kompenzována dalším vzděláváním pracovníků prostřednictvím kurzů, seminářů nebo samostudiem odborné literatury. Pečlivost a vzdělávání většiny vyučujících jsou výborným předpokladem pro stálé zkvalitňování práce celé školy. Drobné rezervy byly shledány v některých hodinách v převaze frontální práce s dominantní rolí vyučujících. Tím byla komunikace a kooperace mezi jednotlivými žáky, popřípadě mezi žáky minimální.

Profesní a vstřícný přístup ředitele školy se kvalitativně odráží do celkového řízení a rozvoje školy. Vedení školy zajišťuje podmínky pro plynulý chod a pro úspěšné plnění výchovně-vzdělávacích cílů. Menší administrativní nedostatky byly odstraněny v průběhu inspekce.

Materiální vybavení je odpovídající vzhledem k počtu dětí, je mu věnována stálá pozornost. Budova školy je ve spolupráci s obcí dle možností udržována. Velkým pozitivem je zřízení žákovské knihovny v prostorách rozšířené chodby, která je přístupná žákům každý den.

Rozsah a obsahová náplň výchovně-vzdělávací činnosti ZŠ odpovídají zvoleným učebním dokumentům.

Jednou ze součástí školy je školní jídelna, která je funkční a slouží svému účelu.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Kateřina Žežulová	Kateřina Žežulová, v. r.
Členové týmu	Mgr. Pavel Skokan	Pavel Skokan, v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Jitka Chalupníková

V Chrudimi dne 30. května 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. 6. 2003

Razítko

Ředitel školy	Podpis
Mgr. Josef Řezáč	Josef Řezáč, v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-06-27	101 033/03-5172
Zřizovatel	2003-06-27	101 034/03-5172

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky byly podány